

men kun naar særlige Forhold i Hjemmet tale derfor, og § 3 i den hidtil gældende Lov af 2den Maj 1855 ophæves. Det er ganske sikkert et Fremskridt; thi dels kunde det efter den gældende Lov være muligt, at et Barn kunde udskrives endog før den Tid, det efter dette Lovforslag kan udskrives, og dels var det jo aldeles overladt til Forældrene, naar blot Barnet havde bestaaet en vis Eksamen. Derimod indser jeg ikke, hvorfor i den Anledning § 4 i samme Lov af 2den Maj 1855 skal ophæves. § 4 bestemmer jo, at et Barn først nødvendigvis skal udskrives af Skolen, naar det har fyldt 15 Aar, hvorimod det nuværende Lovforslag vil have, at Barnet skal ud af Skolen med det fyldte 14de Aar, hvis ikke Kommunalbestyrelsen tillader, at det bliver længere. Naa, det har efter min Mening ikke meget at sige, men der er sikkert ikke paa dette Punkt noget Fremskridt, men snarere et lille Tilbageskridt. Lovens § 7, der bestemmer, at Børneantallet i en Klasse ikke gennemsnitlig maa være over 35 i Købstæderne og 37 paa Landet, er efter min Formening Lovens Hovedhjørnesten. Det er denne Bestemmelse, som vil bevirke, at der, naar denne Lov gaar igennem, kan være Udsigt til, at Undervisningen rundt omkring i Landet bliver ikke saa lidet bedre, ikke saa lidet fyldigere, end den hidtil har været. Thi som Forholdene ere nu, da der kan være indtil 50 Børn i Klassen, er det virkelig for meget forlangt, at en Lærer skal kunne undervise Børn af meget forskellig Alder i saa stort Antal paa en Gang. Dette er den Bestemmelse i Loven, som bevirker, at jeg for mit Vedkommende ubetinget vil stemme for Loven, om der saa end ikke kommer nogen som helst Forandring i den, hvad jeg ellers nok paa forskellige Punkter kunde have ønsket.

Jeg gør opmærksom paa, at efter Bestemmelsen i § 6, ifølge hvilken der i en Skole kun bør findes 35 Børn, naar der kun er en Lærer, kan det tillades, at disse 35 Børn, altsaa Børn, der kunne være fra 7 til 14 Aar, undervises i een Klasse. Det er efter min Mening meget uheldigt. Der burde da i alt Fald være to Klasser: fra 7 til 10 Aar og saa de ældre Børn. Men jeg forstaar meget vel, at det er en Bestemmelse, der er ført ind som et Offer paa Sparsommelighedens Alter, da selvfølgelig Bestemmelsen i § 7 om det mindre Børneantal vil bevirke en meget betydelig Udgift for mange Kommuner.

Bestemmelserne om Undervisningen i §§ 10 og 11 finder jeg meget hensigtsmæs-

sige og meget fornuftige. Jeg vil haabe, det lidt efter lidt vil blive gennemført først og fremmest i Købstæderne, men ogsaa i de større Skoler paa Landet, at ogsaa Pigebørn faa Gymnastikundervisning. At det ikke befales, kan være rimeligt nok, men jeg haaber, det er en Ting, der lidt efter lidt vil gaa op for Befolkningen, at det er af lige saa stor Vigtighed for Slægten, at Pigebørn faa Gymnastikundervisning, som at Drengbørn faa det. — I § 13 staar der omtalt, hvorledes Undervisningsplanen skal bringes til Veje. Jeg vilde her ønske, at det blev udtalt, at en saadan Undervisningsplan ikke blev stadfæstet, før vedkommende Førstelærer eller Enelærer var bleven hørt angaaende Planen. — I § 14 i Slutningen er der givet Ministeriet Bemyndigelse til, hvor særlige Forhold maatte tale derfor, at bevilge Afvigelser fra Lovens Bestemmelser om Børneantallet og Undervisningen. Jeg kan meget godt forstaa, at det er nødvendigt at have en saadan Bestemmelse, men jeg vil haabe, at denne Bestemmelse kun bliver en Overgangsbestemmelse, der falder bort efter nogen Tids Forløb af sig selv, og at Ministeren — naturligvis paa retfærdig Maade, men dog alligevel strengt — vil holde sig til Ordene: „hvor særlige Forhold maatte tale derfor“. — Det forekommer mig muligt, at man, i alt Fald i Købstæderne, saaledes som Loven er affattet, kan komme til at paalægge en Lærer indtil 42 Timer om Ugen. Jeg er ikke ganske sikker derpaa, men det forekommer mig saa. Dette vilde jeg betragte som i højeste Grad uheldigt, og jeg vil derfor formene det rettest, at der blev indsat en Bestemmelse i Loven, den nugældende Bestemmelse, at der ikke kan paalægges en Lærer mere end 36 Timers ugentlig Undervisning. Alleerede de 36 Timer turde være for mange Læreres Vedkommende for meget, thi der er ingen Tvivl om, at en overanstrengt Lærer i Virkeligheden ikke bliver en saa duelig Lærer, som det til Børnenes Tary maatte ønskes. Men blot en Mulighed for at komme ud over de 36 Timer maa ikke gives, og jeg synes som sagt, at man kan faa ud af § 11, at der i Købstæderne kunde komme indtil 42 Timer.

Det andet Afsnit i Loven angaar jo Kaldelsesmaaden. Jeg skal ærlig tilstaa, at jeg har aldrig ret kunnet forstaa, hvorfor man fra den høje Regerings Side i sin Tid har villet røre ved Kaldesspørgsmaalet. Det kunde jo dog være, at havde man ladet den Ting hvile i Fred, saa havde man ogsaa fra anden Side ladet den